

OPSTANDIG! ENKHUIZEN

Werkmap

Ga met de klas op onderzoek naar het verleden, wat gebeurde er tijdens de opstand in West-Friesland.

DOELGROEPEN:

- o Bovenbouw PO, groep 6 t/m 8
- o Onderbouw VO, klas 1 en 2

Let op: sommige teksten en beelden kunnen confronterend zijn voor de jongste leerlingen, er komt veel geweld in voor.

- Leergebied: Geschiedenis

DOELEN

- Leerlingen ontdekken hoe je onderzoek doet naar het verleden
- Leerlingen ontdekken het gebruik van bronnen en herkennen van nepnieuws
- Leerlingen ontdekken wat de Opstand en de 80 Jarige Oorlog was
- Leerlingen ontdekken de rol van West-Friesland in de Opstand
- Leerlingen ontdekken verhalen uit de geschiedenis die bij hen “om de hoek” zijn gebeurd
- Leerlingen ontdekken hoe een plek of gebouw bij hen in de buurt een andere betekenis krijgt

KERNDOELEN ONDERWIJS

- Kerndoel 51
De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen zoals aanwezig in ons cultureel erfgoed en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.
- Kerndoel 52
De leerlingen leren over kenmerkende aspecten van verschillende tijdvakken van de Canon van Nederland
- Kerndoel 56
De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

TIJDSINDELING

- Introductie – 6 minuten
- Filmpje – 10 tot 15 minuten
- Uitwerking: afhankelijk van de gekozen werkvorm
- Eventueel aan te vullen met een bezoek aan de Werkplaats van het museum of extra les in overleg met het museum, educatie@wfm.nl

In dit filmpje hebben jullie het verhaal van de Slag op de Zuiderzee gezien. Hoe de Geuzen winnen van de Spaanse vloot en het verhaal van Jan Haring.

Met deze werkmap kunnen jullie meer ontdekken over het verhaal, maar vooral ook dingen doen.

Jullie vinden in deze map een paar vragen, maar ook voorbeelden en tips hoe je dit onderzoek kan doen. Met deze werkmap kunnen de leerlingen een werkstuk maken of bijvoorbeeld een spreekbeurt voorbereiden.

De werkvorm kan individueel zijn, maar ook in een groepje of als hele klas.

Veel plezier.

VRAGEN

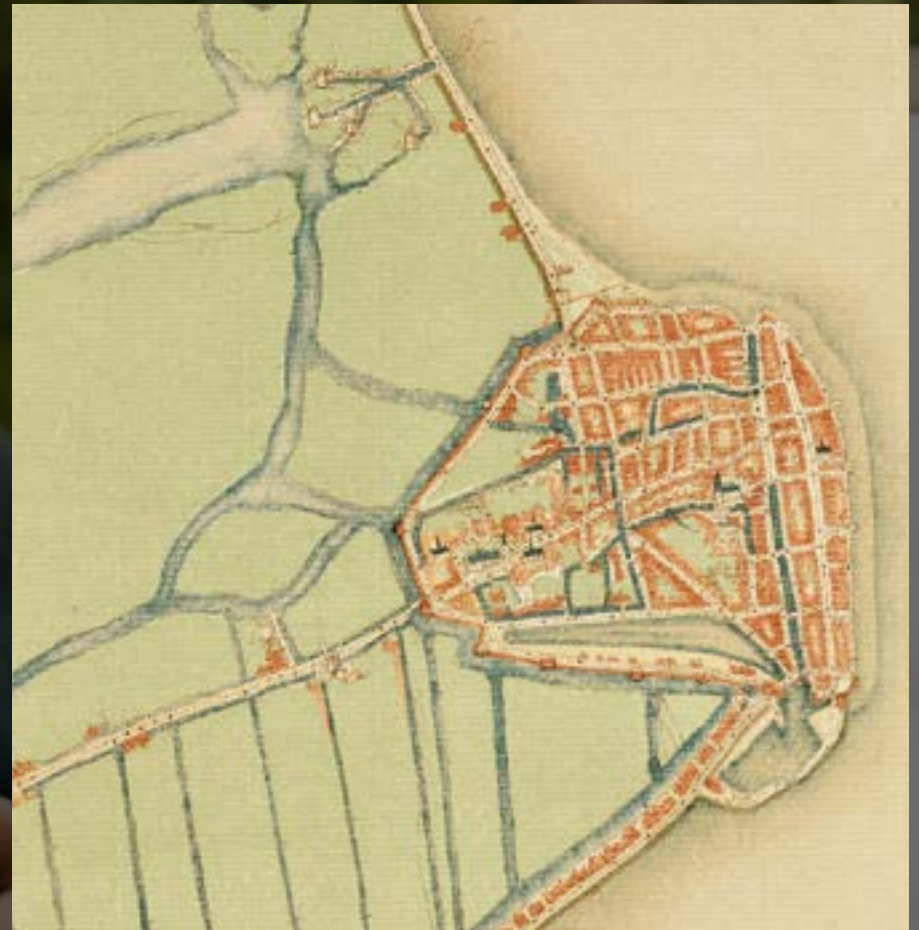
Was het slim van de mensen in Enkhuizen om dit zo op te lossen? Wat vind jij?

Of hadden ze beter op de Geuzen kunnen wachten?

OPDRACHT

Dat het ook heel anders had kunnen verlopen zien we in andere steden in Noord-Holland. Kijk maar eens naar het Beleg van Alkmaar en Haarlem.

Hier breekt er wel oorlog uit en volgt er een bloedige strijd, iets wat Enkhuizen bespaard is gebleven en daarom is het verhaal van Enkhuizen zo bijzonder.

André Nuyens schreef een kinderboek over het Beleg van Alkmaar:
<https://www.bibliotheek.nl/catalogus/titel.202591956.html/een-brief-in-een-polsstok/>
Misschien een leuk boek om te lezen met de groep?

Bij het beleg van Haarlem is er een bijzondere rol weggelegd voor Kenau, zij helpt actief mee om de stad te verdedigen tegen het Spaanse leger.

Dit verhaal kan een mooie ingang zijn over de rol van de vrouw in de geschiedenis.
<https://www.hetoudekinderboek.nl/blogs/2013/kenau-simonsdochter-hasselaar>
<https://schooltv.nl/video/wie-was-kenau-de-heldin-van-haarlem-vestingverhalen/>
Verder zijn er nog veel meer bronnen te vinden over dit verhaal.

TIPS OM TE DOEN

De plekken waar dit verhaal gebeurt is zijn nog steeds te zien in Enkhuizen.

De haven waar de Geuzen aankwamen, het gemeentehuis waar de mensen naartoe gingen. Misschien kunnen jullie een rondje lopen door Enkhuizen en zo zelf de optocht naar het stadhuis naspelen!

Ik de haven ligt ook de Halve Maen, dat is een voorbeeld hoe de schepen van de Geuzen er uit hebben gezien. Je kunt dit schip bezoeken met de klas.

<https://halvemaen.nl/groep-klas-school/>

Wil je een leuke les of hulp bij de rondleiding door Enkhuizen? Dat kan natuurlijk ook, voor meer informatie: educatie@wfm.nl

LINKS

<https://www.youtube.com/watch?v=yHRCZP7VptY&t=54s>

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Jan_Haring_\(matroos\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Jan_Haring_(matroos))

https://www.youtube.com/watch?v=cni215a4_fE&list=PL-eMgaR_7yQAzHfwDbqor6KRi6vPjDtIC